

Lagstiftning, nyheter

22 november, Vreta kluster

Magnus Sandström

Miljöregelenheten, Jordbruksverket

magnus.sandstrom@jordbruksverket.se

036-15 89 34

Jordbruks
verket

- Naturvårdsverket
- Kemikalieinspektionen
- Arbetsmiljöverket
- Jordbruksverket
- Skogsstyrelsen
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Havs och Vattenmyndigheten (Vattenmyndigheterna)
- Livsmedelsverket
- Länsstyrelserna
- Kommunerna

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

greppa näringen

- Greppa Näringen
- Säkert växtskydd
- Svenskt växtskydd
- Odling i balans
- Svenskt Sigill, (IP, IP Sigill)
- MBO

Vi får landet att växa

Regelverk växtskydd

- Direktiv 2009/128/EG om hållbar användning av växtskyddsmedel
- Förordningar (EG) nr 852/2004 & 1831/2005 om livsmedels- och foderhygien
- Förordning (EG) nr 1107/2009 om utsläppande på marknaden
- Miljöbalken (1998:808)
- Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel
- Förordning (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer
- Förordning (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel
- NFS 2015:2 om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
- SJVFS 2014:35 om behörighet att använda växtskyddsmedel
- SJVFS 2014:42 föreskrifter och allmänna råd om integrerat växtskydd
- SJVFS 2015:49 om dokumentationskrav för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel
- SJVFS 2016:23 om funktionstest av utrustning i bruk

Miljöbalken 1998:808

1 kap. Miljöbalkens mål och tillämpningsområde

1 § Bestämmelserna i denna balk syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

TRANSPORT AV BEKÄMPNINGSMEDEL (sid. 22-23 i Säker bekämpning 2016)

Avfallsförordningen 2011:927

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

MSBFS 2015:1, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps

föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (1257 sidor)

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverkets författningssamling

AFS 1998:6, bekämpningsmedel

AFS 2014:43, kemiska arbetsmiljörisker

FÖRVARING AV BEKÄMPNINGSMEDEL (sid. 23-24 i *Säker bekämpning 2016*)

Kemikalieinspektionen

KIFS 2008:2, om kemiska produkter och biotekniska organismer

Arbetsmiljöverket

AFS 1998:6, bekämpningsmedel

AFS 2000:4, kemiska arbetsmiljörisker.

HANTERING AV AVFALL (sid. 23-24 i **Säker bekämpning 2016**)

SFS 2011:927, Avfallsförordningen

AFS 1998:6, Bekämpningsmedel

NFS 2005:3, Naturvårdsverkets föreskrifter om transport av avfall

SFS = Svensk författningssamling hittas på www.riksdagen.se

FÖRESKRIFTSÄNDRINGAR

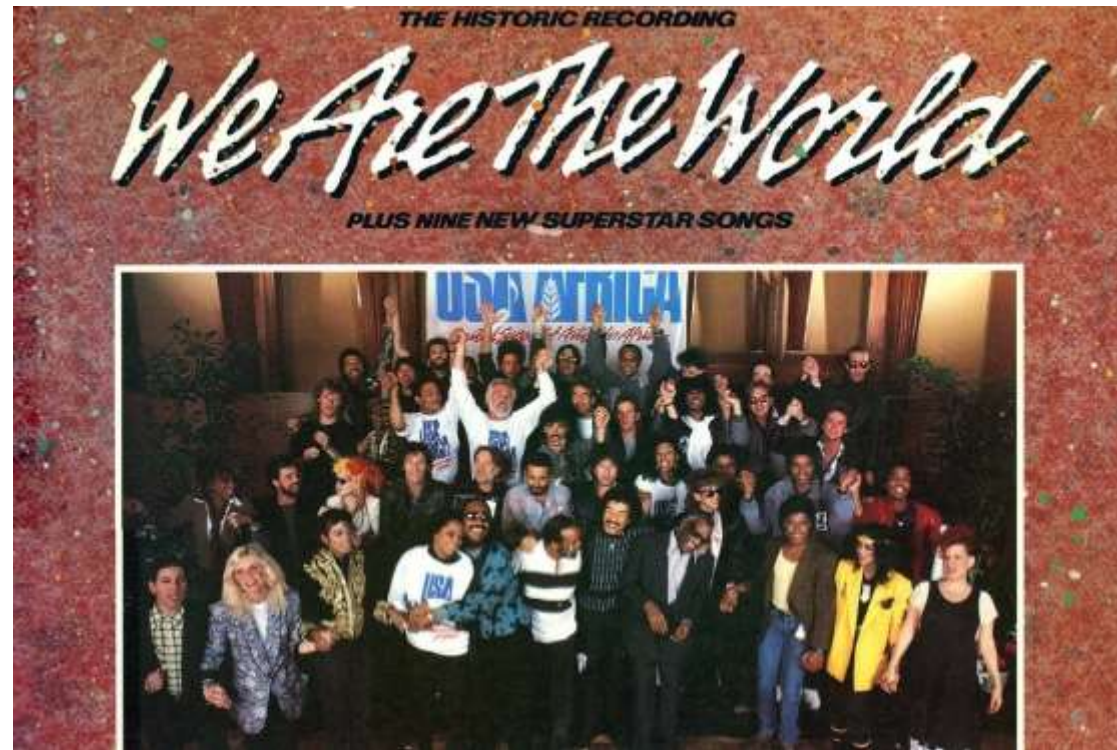
SJVFS 2014:35 om behörighet att använda växtskyddsmedel

- 2 KAP. UTBILDNING OCH UTBILDNINGSBEVIS FÖR ATT KUNNA ANSÖKA OM ANVÄNDNINGSTILLSTÅND
  - 7 § Bestämmelser om tillfällig yrkesutövning och erkännande av yrkeskvalifikationer som har förvärvats eller erkänts i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller i Schweiz finns i lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer och förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer. (SJVFS 2016:12)
- 3 KAP. ANVÄNDNINGSTILLSTÅND
  - 4 § Den länsstyrelse som har tillhandahållit en utbildning enligt 2 kap. 1 § ska pröva ansökan om användningstillstånd för den som har gått utbildningen. (SJVFS 2016:12)

SJVFS 2015:49 om dokumentationskrav för yrkesmässiga användare av växtskyddsmedel

- *11 a § Den dokumentation som krävs enligt dessa föreskrifter, 2 kap. 56 § förordningen (2014:425) om bekämpningsmedel och artikel 67.1 andra meningen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 ska vara färdigställd senast 48 timmar efter det att spridningen påbörjades. (SJVFS 2016:XX)*
- *11 b § Den som sprider växtskyddsmedel på uppdrag av annan ska ge en kopia av den dokumentation som krävs enligt dessa föreskrifter till uppdragsgivaren inom två veckor efter det att spridningen påbörjades. Uppdragsgivaren behöver inte ha tillgång till dokumentationen förrän då. (SJVFS 2016:XX)*

Inte beslutad ännu, remisstid ute

UTLÄNDSKA BEHÖRIGHETER

EU-direktiv

- Yrkeskvalifikationsdirektivet (2013/55/EU)
- EU:s mål är att avskaffa hindren för fri rörlighet för personer och tjänster mellan medlemsstaterna.
- Syftet med direktivet är att underlätta för dem som vill utöva ett s.k. reglerat yrke i ett annat land än sitt hemland inom EU.
- Reglerat yrke = det ställs krav på en viss utbildning eller viss yrkeserfarenhet för att få utöva yrket.

Ny lagstiftning

- Lag (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer
- Förordning (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer
  - Förteckning över reglerade yrken i Sverige
  - Användning av växtskyddsmedel klass 1 och klass 2
  - Ev. funktionstestare framöver

Två kategorier

1. Tillfällig yrkesutövning i Sverige

- Kortare perioder
- Ska bedömas från fall till fall... Ingen tid är fastställd!
- Får ej vara "Permanent" bosatt i Sverige
- Ex. Bekämpning av banvallar – Engelsk besättning, flera veckor/år, återkommande i 7 år.

2. Etablering i Sverige

- Bosatt i Sverige
- Företaget har etablerat ett "kontor"

Tillfällig yrkesutövning

- Yrkesutövaren är lagligen etablerad i en annan stat i EES eller Schweiz **och**
- Yrket är reglerat i etableringsstaten
- Om yrket inte är reglerat i etableringsstaten...krävs endast att personen utövat yrket i minst 1 år under de senaste 10 åren i något EES-land eller Schweiz
- Idag inga krav på förhandsunderrättelse

Etablering i Sverige

- För etablering i Sverige krävs:
  - Erkännande av yrkeskvalifikationer
- SJV erkänner yrkeskvalifikationer
- Inget krav får ställas på kunskaper i det svenska språket... om det inte är en del av yrket ex. svensklärare, tolk

www.jordbruksverket.se/amnesomraden/odling/vaxtskydd/attanvandavaxtskyddsmedel/behorighetsutbildning

Etablering i Sverige

- När yrkeskvalifikationerna är erkända har personen rätt att utöva yrket på samma villkor som om yrkesutövaren hade förvärvat sina kunskaper i Sverige.
- Vad innebär det?
  - Vidareutbildning vart 5:e år...Från när?
  - Vi har ännu inte alla svar...

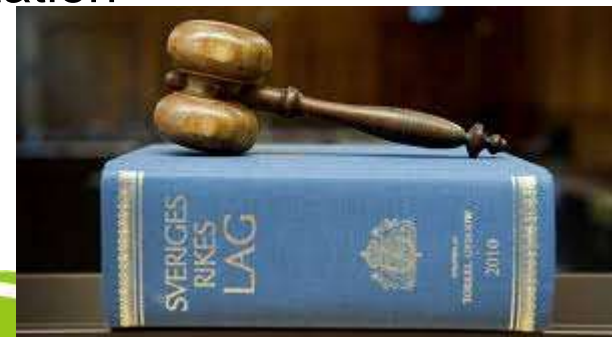

DOMAR - DISPENSER

Domar 2016

- 5 domar från Mark- och miljödomstolen under 2016
  - ✓ Operationstid 31 maj – 203 tillfällen under 2015/2016
  - ✓ Fick ej gå för sin chef – Ej särskilt skäl då personen ej anmält sig till kurs
  - ✓ Ej blivit kallad, specialodling, sjuk mamma – Den enskildes ansvar, ej särskilda skäl då personen ej anmält sig till kurs
  - ✓ Ej blivit kallad – Den enskildes ansvar
  - ✓ 12 meters skyddsavstånd mot trädgård
  - ✓ MSA 5000 kr, ej noterat syfte i dokumentation

Skyddszoner och skyddsavstånd i odlingslandskapet

För att skydda miljön och i förlängningen även vår hälsa, finns det olika typer av skyddszoner och skyddsavstånd att ta hänsyn till när man använder växtskyddsmedel eller sprider gödsel. Syftet med skyddszonerna och skyddsavstånden är bland annat att minska riskerna för läckage av bekämpningsmedel, riskerna för erosion eller växtnäringsläckage till vatten. Skyddszoner och skyddsavstånd i odlingslandskapet gynnar även den biologiska mångfalden och skapar goda livsmiljöer för växter och djur som behöver en varierad livsmiljö för att trivas.

Kraven på skyddszoner och skyddsavstånd har tagits fram med olika syften och i olika sammanhang, vilket innebär att kraven varierar mellan olika typer av zoner och skyddsavstånd. Bredden på dessa och varifrån de ska mätas varierar. För att underlätta för odlare, kontrollanter och tillsynsmyndigheter har vi tagit fram en sammanställning över befintliga skyddszoner och skyddsavstånd. Sammanställningen är inte komplett. Den fullständiga informationen om varje enskild skyddszon eller skyddsavstånd kan du läsa om i respektive regelverk.

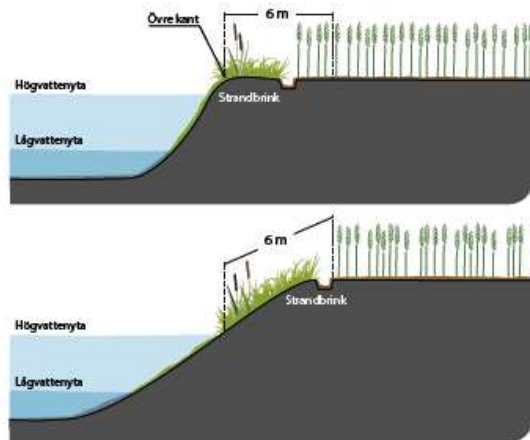

Bild 1 Fast skyddsavstånd mäts enligt Naturvårdsverkets spridningsföreskrift från strandlinje för högvattnen eller strandbänkens överkant.

Fasta skyddsavstånd, enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel.

Den som sprider växtskyddsmedel utomhus ska hålla följande minsta skyddsavstånd.

1. 2 meter till öppna diken samt till dagvattenbrunnar och dräneringsbrunnar,
2. 6 meter till sjöar och vattendrag räknat från strandlinje för högvattneryta eller strandbänkens överkant, och
3. 12 meter till dricksvattenbrunnar.

Gynna mångfald på kantzoner

Foto: Petter Haldin

Föreskrift om användning av växtskyddsmedel på skogsmark

- Kan träda i kraft i mitten av januari
- Förslaget består i huvudsak av två delar:
  - Definition av punktbehandling (41 och 42 §§ i förordningen) på skogsmark
  - Vilka uppgifter som ska lämnas till kommunen om användningen inte är punktbehandling

Punktbehandling på skogsmark

- Insekticidbehandling av barrträdsplantor
- Stubbehandling
- Viltskyddsbehandling

Ej punktbehandling på skogsmark

- Fångstvirkesfällor
- Vegetationsbekämpning runt plantor

Anmäla till kommunen och informera allmänheten!

Två rekvisit

(som ska vara uppfyllda enligt
bekämpningsmedelsförordningen)

- Punktbehandling, och
- Sådan begränsad omfattning att människors hälsa och miljön inte riskerar att skadas

Följder:

Den som vill använda växtskyddsmedel inom ett vattenskyddsområde måste ansöka och beviljas tillstånd för detta. (6 kap. 1 § NFS 2015:2)

Enligt 6 kap. 2 § NFS 2015:2 gäller detta inte skog om de två rekvisiten är uppfyllda.

Magnus kommentar:

Detta påverkar även kravet på ”Information till allmänheten” enligt § 45 i förordningen när det gäller skog.

Om de två rekvisiten ovan är uppfyllda behöver allmänheten inte informeras.